

Bu sabahki haberler

Almanlar tevakkuf edecekleri hatta henüz varmamışlar

Harkof Rusların tehdidi altında

İsveç gazetelerinin Berlinden aldıkları haberler

Stokholm, 8 (A.A.) — Hemen hemen bütün İsveç gazeteleri Berlinden aldıkları bir haberi neşretmekte diler.

Bu habere göre Almanlar Sovyet Rusyada tesbit etmiş oldukları ve tevakkuf edecekleri kuş barınma hattına henüz varmamışlardır.

Gene bu gazetelerin yazdıklarına göre Rusların Kırım asker çkardıkları ve büyük vüs'atte hareketlere giriştikleri Berlinden kabul edilmiştir.

Tidningen gazetesinin yazdığına göre Rusyada Almanlar ya gafil bulunmuşlar ya maddi ve manevi bir gevşeklik altında taarruza uğramışlar, ya hud da beklenildiğinden çok evvel ve çok şiddetli olarak gelen kuş mevsiminin tesiri altında kalmışlardır.

Londraya göre Londra, 8 (A.A.) — Sovyet Rusya muharebeleri hakkında alınan haberlere göre Ruslar muvaffakiyetli hareketlerine devam etmektedirler. Dün Ruslar meskün orkaç yeri daha geri almışlardır.

Ruslar Kırımın bahsetmemekte diler. Buna mukabil Almanlar Rusların Sivastopol yakınında bulunan Evpatoriya asker çıkarmış olduklarını teyid etmektedirler.

Sivastopol müdafileri tecrüben taarruza geçmektedirler.

Son zamanda günde 5,8 kilometre kadar ilerlemeler kaydetmişlerdir.

Kerç tamamile Rusların elindedir. Harkofa doğrudan doğruya tazyik tehdidi altında bulunmaktadır.

Berlin bu cephenin yarılması olduğunu kabul ediyor. Fakat bu yarma hareketinin neticesiz kaldığını ve cephenin eski haline ifraz edildiğini bildiriyor.

Sovyet tebliği Moskova 8 (A. A.) — Bu sabahki Sovyet resmi tebliği:

7 Kânunusani günü kitaatımız bazı mntakada düşmanı garbe doğru sürmiye devam etmiş ve meskün bazı yerleri ve bu arada Mesovet şehrinin işgal etmişlerdir. Düşmana ağır ziyat verdirilmiştir.

Malayada İngilizler çevrilme tehlikesini atlattılar

Japonlar yeni ve büyük bir taarruza geçtiler

Londra, 8 (A.A.) — Malayadan alınan haberlere göre İngiliz kitaatı Kuala Selangorda cenahını çevirmek için yeni Japonlara karşı mukabil bir taarruza geçmiştir. Bu mukabil taarruz aynı zamanda Kuala Lumpur'u örtmek tedir.

İngilizler Bernam nehri mntakasına nüfuz etmiş olan Japon kuvvetlerine karşı durmaktadırlar.

Japonların Ipoh şehrinin garb cihetine karşı olan tehditleri önlenmektedir.

Bu suretle çevirme tehlikesi bertaraf edilmiştir.

Perak'ta habeden Japon kuvvetlerinin iki senedenberi Cinde hareketta bulunan beşinci fırka olduğu tesbit edilmiştir.

Vişi 8 (A.A.) — Malayadan öğrenildiğine göre Japonlar Perak mntakasında İngilizlere karşı şiddetli bir taarruza geçmişler ve buradaki İngiliz hatlarını yarmışlardır.

Japon dağ topçusu harekât esnasında

Müttefiklere göre "Japonlar bir gedik açtılar,"

İnzizlerin ilk taarruz hareketi

Filipinlerde şiddetli muharebeler devam ediyor

Singapur, 7 (A.A.) — Çarşamba günü neşredilen tebliği:

Dün şimal cephesinde aşağı Perak'ta düşman geniş ölçüde faaliyette bulunmuş ve mevzilerimizde hiçbir değişiklik olmamıştır.

Bu sabah erkenden düşman zırhlı arabaların himayesinde bu cephe şiddetli bir taarruza geçerek bir noktada bir gedik açmağa muvaffak olmuştur.

Düşman pek büyük bir hava faaliyeyetinde bulunmaktadır. Selangor bölgesinde kayda değer bir şey yoktur.

Pahang'da kuvvetlerimiz plân mu cibince çekilmeğe devam etmektedirler.

Dün gece Singapur'da hava tehlikesi işareti verilmiştir. Hiçbir bomba atılmamıştır.

Mukabil hareket Singapur, 7 (A.A.) — Şarkı Malezyadaki İngiliz kit'aları tehlikeli bataklıklardan geçerek Kuala Selangor'a kadar gelmiş olan Japon kuvvetlerine taarruz için ilerlemektedirler. Kualanpur'u İngiliz (Devamı 5 inci sayfada)

Havacılık mütehassısı diyor ki

Japonyanın havadaki hakimiyetinin sırrı nedir?

Müttefiklere aid hava kuvvetlerinin karşılaştığı zorluklar

YAZAN : MITAD TUNCEL

Fransanın ilk meşhur tayyarecisi 1910 senesinde Londrada Japon ve İngiliz endüstrisi iş birliği yaparak bir sergi de açmışlardı. Dünya Harbinden sonra Japonlar İngilizlerden yüz çevirerek evvelâ Amerikan tekniğine ve 1930 dan sonra da yavaş yavaş Alman tekniğine doğru döndüler. Bu itibarla denilebilir ki bugünkü Japon havacılığı kısmen Amerikan, kısmen de Alman tekniğine dayanmaktadır.

Son ajans haberleri Japonyanın 6 bin kadar bombardeman ve muharebe tayyaresi bulunduğunu ve bunun mühim bir kısmının Almanya Rusya ile harbe girmezden evvel Almanyadan Japonyaya geçirilmiş son tip modern tayyareler olduğunu bildirmektedirler. 6 bin tayyare mühim bir kuvvettir. Fakat Amerikan, İngiliz kuvvetleri karşısında şüphesiz zayıf bir mevki alır. Şu halde Japon muvaffakiyetinin sırrını başka şeylerde aramak lâzumdur. Burada en büyük rolü oynayan şey Japonların mesafe mefhumundan azami istifade etmiş olmaları ve bunun sayesinde hüküm bir vaziyete geçmiş bu (Devamı 6 inci sayfada)

Japonlara göre Bir şehir daha işgal edildi

Tokyo, 7 (A.A.) — İmparatorluk umumî karargâhının tebliği: Japon donanmasına mensub tayyarelere 4,5 Sonkânunda Corregidor adasına Marrivals kalesini bombardiman etmişlerdir. Hava muharebelerinde 5 düşman tayyaresi düşürülmüştür.

4 Sonkânunda hafif bir Japon kruvazörü Davao açığında düşman tayyareleri tarafından hafifçe hasara uğratılmış ise de bu gemi faal servisine devam etmektedir.

Büyük Okyanusta bir Japon denizaltısı kayıptır.

Tokyo, 7 (A.A.) — İmparatorluk umumî karargâhı Malezyada faaliyette bulunan Japon kit'alarının Selangor devleti erazisinde Kain Kuala Lumpur istikametinde tazyiklerini arttırdıklarını ve Kampar şehrini işgal ettiklerini kaydedilmektedir.

Filipinlerde düşmanın muvakkati azalmaktadır. Japon kit'aları şimdiki Corregidor ve Bataan yarımadasını tazyik etmektedirler.

(Devamı 5 inci sayfada)

Amerikan generali yardım istiyor

Vişi 8 (A.A.) — Filipin adaları başkumandanı general Mac Arthur hükûmetine şu mesajı göndermiştir:

"İlk hattayız... Düşman bizi zorluyor... Çok geç kalmadan bize yardım ediniz... Yaşasın Amerika."

Londra, 8 (A.A.) — Filipinlerden alınan son haberlere göre tekml cephelelerde Japonların pek ağır tazyikli faaliyetlerle devam etmektedir.

Maaş ve ücret zamları Şubatta veriliyor

Hazırlanan proje 10 güne kadar meclise verilecek

Zamların vergiye tabi tutulmaması muhtemel

Barem kanunlarına tâbi müesseselerde çalışan maaşlı veya ücretli memur ve müstahdimlere fevkalâde ahvale münhasır olmak üzere yapılması muvakkat maaş ve ücret zamlarına dair kanun lâihesini hükümet on güne kadar Büyük Millet Meclisine sevkedecektir. (Devamı 5 inci sayfada)

Rusların Kırım'da yeni ihraç hareketi

Kırım'da iki yere daha asker çıkarıldı

Alman tebliği: "Opatoriya çıkarılan kuvvetler yok edilmişlerdir"

Berlin 7 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Kırım'da Opatoriya'da harb gemilerinin himayesinde karaya çıkarılan düşman kuvvetleri bir manevra ile evden eve yapılan muahidane bir muharebe neticesinde yok edilmişlerdir. Peodosyanın cenubu garbisinde karaya çıkarılan küçük bir kuvvet, Rumen teşkilatı tarafından ağır ziyata uğratılmıştır. (Devamı 5 inci sayfada)

Manda ve sığırların kesimleri kayıtlara tabi olacak

Yarın çıkacak bir koordinasyon kararı milli müdafaaamız, istihlal ve istihlakimiz bakımından çok önemli bir noktaya temas etmektedir. Bu kararlar manda ve sığırların alım satım ve kesimleri kayıtlara tabi tutulmaktadır.

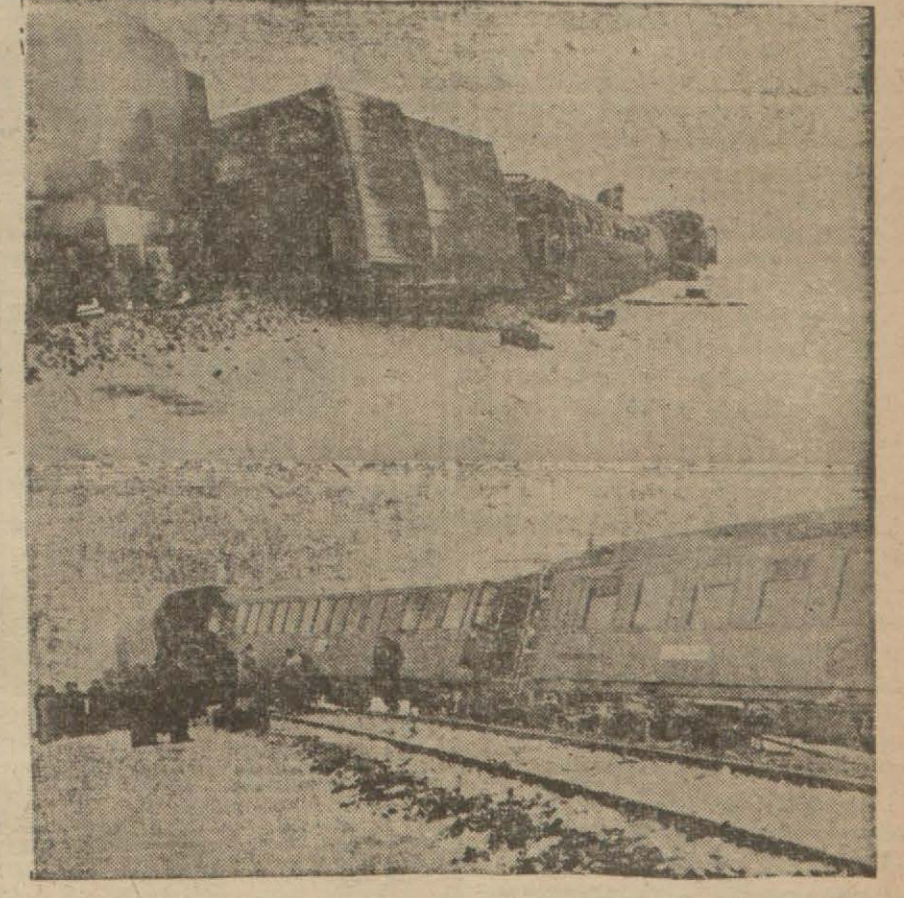
Bu kararın hülasası şudur: 10 yaşına kadar (10 yaş dahil) çift ve koşum manda ve sığırlarla 8 yaşına kadar (8 yaş dahil) dişi sığırların kesimlerini mentemektedir. Buna sebep de süt koşum ve çift teminini yola koymaktır. (Devamı 5 inci sayfada)

Bir italyan gazetesi Alman askerinin yorgunluğundan bahsediyor!

Londra, 8 (A.A.) — Rus cephesi hakkında İtalyan Corriera Della Sera gazetesinin muhabiri şunları yazmaktadır: Bugünkü Alman askeri Rus seferinin başlangıcında gördüğümüz delikanli değildir. Onun üniforması şimdi kirlemiş, yüzü sararmış, çizmeleri parçalanmış, traş uzamış ve hatları çekilmiştir. O artık bir şey söylemiyor. 1939 ve 1940 seferlerini yaptığı devre nisbetle şimdi çok değişmiştir.

Karlardan kapanan tren yollarının ekserisi açıldı

Toros sür'at katarları seferlerinin haftada 2 güne indirilmesine karar verildi

Ankara yolundaki tren kazasından intibalar: Devrilen agonlar ve yolculardan birkaçı

Vali, memurların ev sahibi olmalarını temin için harekete geçti

Vali ve Belediye Reisi Doktor Lutfi Kırdar, memurların birer ev sahibi olmalarını temin için bir peratifi kurulmasını kararlaştırmış ve bu hususta tetkiklere başlanmıştır. Kooperatifin ilk sermayesi İstanbul Bahçeli Evler Yapı Kooperatifine tahsis edilmiştir. (Devamı 5 inci sayfada)

"Hamlet,, davası karara bağlandı

Muhsin Ertuğrul, Neyyire, Zeki Coşkun 2 şer ay hapis ve 33 er lira para cezasına, Peyami Safa, C. Baban, Zeyyad Ebüzziya 6 şar ay hapis, 100 er lira para cezasına çarptular hepsinin cezaları tecil edildi

İkiser ay hapse mahkûm edilimler

Altışar ay hapse mahkûm edilimler (Yazısı 6 inci sayfada)

Hergün

Bay Ruzvelt'in mesajı
Ve Amerika'nın
Hazırlıkları

Ekrem Uşaklıgil

Vaşington'dan gelen bir telgra-
fa göre hükümet memurları
yakında kayıtlar açıldığı zaman
Amerikada 9 milyon asker silâh
altına alınabileceği kanaatinde dir.

Ölçü dar tutulmuş, askere alma
muamelelerinin sıkıştırılmasına lü-
zum görülmemiş olacak. Zira Ame-
rikada 130 milyon nüfus vardır
bu nüfus ise Avrupada tatbik edi-
len usuller dahilinde 13, hattâ 14
milyon asker verir.

13, 14 milyonluk değil, söyle-
nen maddelerle 9 milyonluk bir or-
du için 288,805 sübay lâzımdır.

200,000 teğmene, 66,000 yüz-
başya, 16,000 binbaşya, 5,000
alay komutanına, 1250 tümen ko-
mutanına, 415 kolordu komutanına,
150 ordu komutanına ve bir de
başkumandanına ihtiyaç görüleceği
hesap edilmektedir.

Amerika hükümeti Sovyet Rus-
ya harış olmak üzere dünyanın hiç
bir tarafında görülmemiş çapta bir
ordu yapmayı tasarlarken bir taraf-
tan da bu orduyu cihazlamanın
tedbirlerini düşünüyör.

Cumhurbaşkanı Roosevelt kongreye
yolladığı son mesajda:

— «Bu yıl 60,000, gelecek yıl
125,000 tayyare, bu yıl 45,000
gelecek yıl 75,000 tank, bu yıl
20,000, gelecek yıl 35,000 tayya-
re savar top, bu yıl 8,000,000,
gelecek yıl 10,000,000 ton gemi»
yapılacağını söyledi.

Birleşik Amerikada 1929 buh-
ranına takaddüm eden bolluk yıl-
larında yalnız bir firmada 100,000
işçi kullanarak günde 10,000 oto-
mobil yapabilecek bir teşekkül vü-
cudaya getirilmiş olduğunu biliyoruz,
seri halinde iş çıkarma usulünü ilk
icad etmiş bir memleket hesabına
muhterem cumhurbaşkanının saydığını
rakamlarda mübalağa görülemez,
icab ederse birkaç misli fazlası bile
beklenebilir, yalnız bu cihazları
kullanacak o büyük orduyu vücudaya
getirecek bir saat makinesi gibi iş-
leyecek hale koymanın ve o halde
tutmanın bir zaman ve alışına işi
olduğunu kabul etmek lâzımdır.

Bir teğmen en aşağı bir hesabla
bir buçuk yılda yetişiyor, bir yüz-
başı için 5.5, bir binbaşı için 10
yıl lâzımdır. Alay, tümen, kolordu,
ordu komandanlığı için bol zaman
en aşağı olarak büyük tecrübe, bü-
yük ehliyet te ister.

Amerika her işde azami çabuk
davranmayı hayat kaidesi olarak
kabul etmiş bir memleket olsa bile,
sübay yetiştirmeye muktafi nor-
mal devreleri biraz kısaltarak, fak-
kat mutlaka birer birer geçirecek
atlamak mecburiyetindedir. Bu ba-
kimden çok çetin bir işin karşısın-
da bulunduğu muhakkaktır. Esasen
bu işin ne derece çetin olduğunu
geçen yıl bir tek motorlî fırka ile
yapmış olduğu manevralarda gör-
müştük, bu defa da cumhurbaşkanın di-
linden dinlemiş, aynı zamanda da
İngilterenin daha evvel girişmiş
olduğu tecrübelerden anlamıştır. De-
mek oluyor ki, vücudaya getirilmesi
tasavvur edilen büyük ordunun kü-
çük bir parçası derhal, yahud yak-
kın bir zamanda harekete geçirile-
bilir. Fakat bütün heybeti ile ağır-
lığını hissettirmesi çok uzun zama-
na bağlıdır. İlk çok uzun zaman
sonra bu orduya gerçekten ihtiyaç
olacak mıdır? Eğer ihtiyaç hasil
olacaksa hangi cephe ve hangi
gaye için temin etmek için ihtiyaç
hasil olacaktır?

Bugün muharebenin bütün yü-
künü Avrupa'da Sovyetler, Asyada
ise Çinlilerle sömürge kitaları yük-
lenmiş bulunuyorlar.

Avrupada olduğu gibi Asyada
da harb şimdi en nazik ve kat'i
neticeyi vermeye en müsaid devre-
sindedir.

Avrupada bir Sovyet galebesile,
yahud bir Alman zaferi ile şu ömü-
müde bulunan 6 ay içinde sona

Resimli Makale:

Neticeye ulaşmak için sebat lâzımdır

Amerikayı keşfeden Kristof Kolomb tarihî kazandığı yüksek yeri sebat
ve inatına borçludur. Kristof Kolombun denizcilik dair pek öyle geniş ve
derin bilgisi yoktu. Fakat kendisine bir gaye edinmişti, ona ulaşmak için hiç
bir şey karşısında yenilmeme karar vermişti. Garba doğru giderek nihayet
sarıka varılacağını üleri süren ve bunu isbat için yola çıkan bu denizciye

tayfaları — «Geri dönelim, yoksa seni öldürürüz» dedikleri zaman bile ga-
yesinden şaşmadı.

Kristof Kolomb o büyük zaferini işte böyle kazanmış, herkes egeri der-
ken o «ileri» diyerek muvaffak olmuştur.
Neticeye ulaşmak için sebat lâzımdır.

Şehir Haberleri

Sinema locasında 120 lirasını nasıl aşırımlar?

İçtikten sonra, gittikleri sine-
manın locasında sızan şoför
uyandırdığı zaman yanında ne
arkadaşını ve ne de kadınları
buldu

Evvelki gece Alemdar sinemasın
da garib bir soygunculuk vak'ası ol-
muştur. İddiaya nazaran hâdisenin
mahiyeti şudur:

Sirkecide Paris otelinde misafir
bulunan Emin adında bir şoför,
evvelki gün akşam üstü beraberinde
Galib isminde bir şahıs ve iki de ka-
dın olduğu halde Sirkecideki içki-
li lokantalardan birine gitmişler ve
burada bir hayli rakı içmişlerdir.

Bir müddet sonra sarhoş bir hal-
de lokatadan çıkan Emin, beraber-
indekilerle birlikte Alemdar sine-
masına gelmiş, bir loca tutmuştur.
İçtiği alkolün tesiriyle kısa bir za-
man sonra kendinden geçerek loca-
da sızan Emin, saat 24 de ancak
gözünü açabilmiş ve sinemanın çok
tan pavyos olduğunu görmüştür.

Galible iki kadın locada ken-
disini yalnız bırakıp çıkıp gitmele-
rine bir mana verememiş ve va-
ziyetten şüphelenerek cüzdantına el
atmıştır.

İçinde 120 lira para bulunan
cüzdantının yerinde yeller estiğini
gören Emin, soluğu karakolda al-
mıştır. Zabta Galible bu iki meç-
hul kadını aramaktadır.

erebileceği gibi, Asyada da aynı
müddet zarfında Japon donanma-
sının imhasile bitebilir, yahud Ja-
ponyanın Aşya'ya ve Avustralya'ya
Avrupalılara karşı ayaklanması
ile rengini değiştirebilir.

Görülüyor ki, galebe ister bu
tarafa tevccüh etsin, ister diğer ta-
rafa, muharebenin bu safhasında
büyük rol Sovyetlerle Çinlilerde-
dir. Anglo - Sakson kuvvetlerinin
tesiri bilhassa malzeme yetiştir-
mekte toplanarak, ikinci dercede-
dir. Teşkilî tasavvur edilen muaz-
zam kuvvetin oynayacağı role sıra
sonra gelecektir, zaferin nihayete
teveccühü halinde Avrupayı ve Aş-
ya'yı tekrar eski haline getirmek
için, zaferin aksi tarafa nasib ol-
ması halinde ise bütün dünyayı
muhtemel karsıkkıklardan ve mu-
hakkak tehlikelerden hiç değilse
el yetişen yerlerde imkân nisbetin-
de kurtarmak için.

Amerika cumhurbaşkanının son
nutkunda:

— Amerika askerinin dünyanın
her tarafına yollanacağı ve dünya-
nın her tarafında dövüşeceği cüm-
lesile bu uzak fakat dalma müm-
kün olan ihtimallerle kastedilip e-
dilmediğini bilmiyoruz, buna kar-
şılık harbin ilk safhasının şu altı
ay içinde bite de ikinci safhasın-
dan beşeriyet için ilk safhadan çok
acı olacağını ve her iki ihtimale
karşı da çok uzun süreceğini görü-
yoruz, bu vaziyette yıllarca süre-
cek bir harbe, harbden de feci
olan harb sonu kargaşalıkları ihti-
malleri önünde insanlığı daha ucu
za kurtarmanın yollarını düşünmek
istiyelerin çıkmasına gelecek ne-
siller herhalde çok şaşacaklardır.

Ekrem Uşaklıgil

Ekmek karneleri Pazar gününden itibaren evlere tevzi edilecek

Muhtelif meslek sahiblerine verilecek
ekmek miktarı, dün Ankaradan vilâyete
telefonla tebîğ edildi

Buğday mahsullerini koruma ve
gisinin kaldırılması üzerine ekmek
fiatlarında yapılan tenzilatın tat-
bikine şehrimizde dünden itibaren
başlanmıştır. Toprak mahsulleri ofi-
si de yeni vaziyete göre iki günden
beri francala unlarının çuvalına 150
ve ekmek ununun çuvalına da 100
kuruş tenzilâta francalara tevzi
başlanmıştır. Belediye şehrimizde
konulan yeni narha göre 950 gram
lık ekmekler 15.20 ve francalar da
24.20 kuruşa satılmaktadır.

Dünkü sayımızda Ankara haberi
olarak yazdığımız muhtelif meslek
sahiblerine verilecek ekmek mik-
tarı telefonla dün vilâyete tebîğ
edilmiştir. Karne usulünün tatbik
edilmesine başlanmıştır başlanmaz tes-

bit edilen miktarlar üzerinden ek-
mek satışına başlanacaktır.

Şehrimizdeki karne yazılması iş-
lerine vilâyet, belediye ve o-
kullarda süratle devam edilmekte-
dir. Bu faaliyet yarına kadar de-
vam edecek ve Pazar günüden iti-
baren de karnelerin evlere tevziine
başlanacaktır. Bu işler tamamlan-
dıktan sonra Ankaradan verilecek
emre göre karne usulünün tatbik-
na geçilecektir.

Diğer taraftan dün belediye ik-
tidar müdürlüğünde şehrimizdeki
ekmekçilerin iştirakile bir toplantı
yapılmıştır. Toplantıda yeni
narh üzerinden satışa
çıkartılan ekmek meseleleri et-
rafında bazı görüşmelerde bulunul-
muştur.

Vasfi Rızanın evini soyan hırsız ne diyor mu?

Bundan on beş gün evvel Şehir
Tiyatrosu san'atkarlarından Vasfi
Rıza'ya aid 1000 lira değerindeki
esyalatın Mehmed Ali adında bir
cür'etkar tarafından nasıl dolandı-
ldığını okuyucularımıza bildiri-
miştik.

Bu garib dolandırıcılık hâdis-
sinin tahkikatına el koyan zebita,
kiymetli aktörü aldatan bu adamı
evvelki gün yakalamıştır.

Bir şantaj suçundan da evvelce
halkında takibata başlanmış olan
dolandırıcı cürmünü itiraf etmiş ve
bu arada:

«— Vasfi Rıza benim eski bir
ahbabımdır. Kıymetli tabakalarile
evcevalarını aldım şimdi bundan ne çı-
kar?.. Aradaki samimiyete versin!»
 demiştir.

Suçlu Mehmed Ali, Vasfi Rıza-
nın evinden aşırıldığı tabakalardan
birini İstiklâl caddesinde 361 nu-
maralı mağazada Adler adında bir
şahsa 20 liraya, diğerini de Pera-
palas karşısında antikacı Abraha-
ma 12 liraya satmıştır.

Bu esyalatla dürbün satıldıkları
yerlerden istirdad edilerek Vasfi
Rıza teslim olunmuştur.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Dün Ayasofyada tramvaya bine-
bilemek için nöbet beklerken bir yol-
cunun diğer yolcuya şöyle söylediğini
işittik:
— Bizim gibi belediye bütçesi çok
fakir olan memleketlerde şehircilik

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

İhtikârla mücadele için yeni kararlar

Belediye müfettişleri de
mürakabe bürosunun faa-
liyetine yardım edecekler,
gıda maddelerine «lüks»
etiketi koymak memnu

Şehrimizdeki ihtikâr vak'aları ile
esasen bir şekilde mücadele için
fiat mürakabe teşkilâtı ve diğer a-
lâkâdârlara yeniden harekete ge-
çilmesine karar verilmiştir. Fiat
mürakabe memurlarına yardım et-
mek üzere belediye müfettişleri
muhtelif esnaf ve satıcıları sıkı
kontrola tâbi tutacaklardır.

Yapılan teftişler neticesinde,
muhtelif seftlerde bazı gıda mad-
delerinin üzerine yüksek fiatlarla,
«lüks» etiketleri konulduğu görü-
lmüştür. Bu şekilde satış yapanlar
siddetle teceziye edilecek hakları-
na kanunî takibata başlanmıştır.

Belediye tarafından kaymakam,
İhtikar verilen yeni bir emirle gıda
maddeleri üzerine satıcılar tarafın-
dan konulan «lüks» etiketlerinin
derhal kaldırılması bildirilmiştir.
Ancak aynı emir gıda maddelerin-
den muhtelif halleri havi olan-
lar üzerine gıda maddesinin istihsal
edildiği yerin adle birinci nevi,
ikinci nevi etiketleri konulacak-
tır.

Karın tesirleri

Bugün Bebek tramvayları da işlemeye başlıyorlar

Şehrimize devamlı bir şekilde
yağan karın tesiriyle birkaç günden-
beri sekteye uğrıyan münakale va-
sıtalarının seyrişerferi halkın ve be-
lediyenin müsterek çalışmaları ne-
ticisinde dünden itibaren tekrar
tesis edilmiştir.

Belediye Reis Muavini Lütfi Ak
soy dün muhtelif semtleri gezerek
yolların kardan temizlenmesi işle-
rini gözden geçirmiştir. Tramvay
idaresi de rayların temizlenmesi ve
seyrişerferini yeniden tanzimi işle-
rile ehemmiyetle meşgul olmakta-
dır.

Beyoğlu - İstanbul arasındaki
tramvay münakalâtı dünden itiba-
ren normal vaziyetine avdet etmiş-
tir.

Bebek - Eminönü arasında tram-
vay seyrişerferlerine de bu sabah
başlanacaktır.

20 ev soyan yaman bir hırsız

Zabta, evvelki gün yaman bir
hırsız yakalamıştır.

Şimdiye kadar Taşkasab, Divan
yolu, Sultanahmed, Unkapanı, Zey-
rek, Üsküdar, Kumkapı ve Küçük-
pazarda 20 ye yakın ev soyan bu
adam sabikalı gece hırsızlarından
Keşanlı namile maruf İbrahim'dir.

Zabta tarafından bir aydanberi
sıkı bir surette takip ve tarassud
altında bulundurulmuş sabikalı, ev-
velki gece Kumkapıda bir evi so-
yarken cürümüşud halinde ya-
kalanmıştır.

Marifetlerini tamamen itiraf e-
den gece hırsız adliyyeye teslim e-
dilmiştir.

Sabahın Sabaha:

İstiklâl marşı yer.ne
İspanyol marşı
Dinlemekte ne
Mana var?

Burhan Cahid

Radyo idaresi yeni programını
İlan etti. Umid ediyorduk ki
ötedenberi şikâyete yol açan sabah
neşriyatında alafrağa parçalar kal-
dırılacaktır. Gözümüzü açar açmaz
kulağımızı dolduran bu Karim
parçaları, İspanyol marşları hiç de
hoşa gitmiyordu. Bunun yerine
millî havaların çalınması elbette
doğru olurdu. Hattâ radyo neşri-
yatını kaparken çalınan İstiklâl
marşının sabah neşriyatına başlar-
ken de çalınması her bakımdan
istifadeli olurdu. Halbuki radyo
idaresi asıl yapacağı işi yapmadı;
sabah haberlerinden evvel kulak-
larımızı gene alafrağa marşlarla
iç aç emeyi münasib gördü, gerçi
bunları dinlemek istemiyen maki-
nesinin düğmesini çevirebilir. Fak-
kat bunların peşinden hemen ha-
berlerin başlaması herkesi tetikte
bulunmağa ve sabah hazırlığı ara-
sında haberleri kaçırarak kaygı ile
bu frenk marşlarını dinlemeye mec-
bur bırakıyor. Halbuki bunların
yerine İstiklâl marşı ile başlayarak
o güzel memleket havaları çalınmış
olsa hem kulak dolgunluğumuz ar-
tar hem de ayrı bir programla hal-
ka öğretmek istenen millî şarkı-
lar hafızamızda yerini bulur. Rad-
yo idaresinin bu işte neden isteksiz
davrandığını anlamıyoruz. Bugün
bir anket yapılırsa ve radyo dinleyi-
cilerine: — Sabahları İspanyol mar-
şını dinlersiniz, İstiklâl marşı mı?
diye sorulsa alınacak cevabların
top yekûn ne olacağını düşünmek
bile manasız olur. O halde bu zaf-
ranga marşların dinlenilmesinde
sebebi ne?

İkinci bir tenkid. Radyoda bir
kahramanlar saati vardı. Geçen
hazirlerde Türk askerinin Türk za-
bitinin yarattığı cesaret ve fedakâr-
lık sahneleri canlandırılıyordu. Tat-
lı tatlı dinliyorduk. Yeni prog-
am-
larda bu da kaldırılmış.

Anlamıyoruz, millî havalarımı-
za, İstiklâl marşımıza, millî kahra-
manlıklarımıza karşı bu bigânelik,
bu ilgisizlik neden?

Burhan Cahid

Aşkerlik işleri

Şubeye çağrılanlar

Beşiktaş As. Şubesinde:
Aşağıda isimleri yazılı sübayların a-
cele şubemize müracaatları, etmedikleri
takdirde haklarında 1078 sayılı ka-
nunun maddeli mahsusuna göre mua-
mele yapılacaktır.

Piyade teğmen M. Azmi.
Piyade teğmen Halid 40037.
Piyade teğmen Kerim 42507.
Piyade teğmen Kemal 47347.
Piyade teğmen Osman 16462.
Topçu teğmen Cemil 44513.
Topçu teğmen İsmail 44677.
Muhabere teğmen Celâl 20439.
Süvari Astegmen Sadettin 353.
Levazım Astegmen Nebil 39108.
Harita Astegmen Necati 30953.
8. S. Muamele Me. Muhiittin 32319.
Topçu teğmen Reşad 41312.
Levazım Astegmen Namik 30365.

Fatih Ask. Şubesinde:
Lev. Teğm. M. Ali oğ. Hüseyin Seha-
mettin 50992.

P. Yarbayı Hasan oğ. Nuri 324.101
şubeye müracaatları.

TEŞEKKÜR

San'atkar Şadınin allest erkân mer-
humun vefatı ile yakından tanışarak o-
lan, cenazesinde bulunan, telefon, tel-
graf veya mektubla taziyette bulun-
mak teselli veren dostlarına, yakına-
rına, matbuat erkânına ve sahne ar-
kadaşlarına en samimî teşekkürlerini
bildirmesine gazetemiz kavsiyet etmiş-
lerdir.

RADYO

PERŞEMBE 8/1/942

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif müzik
(Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Hafif
müzik (Pl.), 8.15: Evin saati, 8.30: Mül-
zik (Pl.), 12.30: Saat ayarı, 12.33: Saz
eserleri, 12.45: Ajans haberleri, 13: Be-
raber şarkılar, 13.30: Karışık müzik
(Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Muhtelif
şarkılar, 18.20: Fasil heyeti, 19: Dörd-
leşme saati, 19.15: Tino Rossinin plak-
ları, 19.30: Saat ayarı ve ajans haber-
leri, 19.45: Yurddan sesler, 20.15: Rad-
yo gazetesi, 20.45: Karışık şarkılar, 21:
Ziraat takvimi, 21.10: Karışık şarkılar,
21.30: (Hikâye saati), 21.45: Radyo
senfoni orkestrası, 22.30: Saat ayarı,
ajans haberleri, borsa; 22.45: Dans
müziği (Pl.).

TAKVİM 2inci Kânun

Rumî sene 1887	8	Arabi sene 1360
1inci Kânun 26	Perşembe	Kasım
	Resmî sene 1942	62

GÜNEŞ		ZİLHİCCE		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
7	26	5	69		
2	30	12	48		

Öğle		İkinci		Akşam		Yatsı	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	12 20	14 44	18 57	18 88			
E.	7 24	9 47	12 -	1 38			

YARALI EYDER

Yazan: Francis de Croisset:

- 15 -

Tercüme eden: H. V.

Ecnebler için yegâne ehemmiyetli şey

Buda karını, çıplak bir çocuk, bir köpek ölüsünün üstüne su dökmekle meşgul.

Esas itibarla, Pao, Ma, Şang'a oto-mobil ile gitmek için, üç çeyrek saat kâ-fidir. Hakikatte, hiç belli olmaz. O ka-dar çok manla var ki! İşte, bir deve sürüslü, Moğolistan'dan gelme bir ker-van. Develler, birbirinin peşine, bo-yunlarını sallıyarak, mağrur ve tüyleri taraz taraz, geçiyorlar; berrak ve ma-vi havanın daha yakın gösterdiği u-zaklıki yuvarlak dağlara, vücudları, profilden teressüm ediyor. Saçının ör-güsü, eteğini aşan bir çobanın, uzun sovasile dürtüldüğü bir kara keçi ve koyun sürüsü geçiyor. Yoi üstüne, en ilâhine uzanıp uykuya yatan bir dilen-ci, sadaka almadan uyanmıyor.

Her mevki değişik bir macera. Sis-ka, vahşi köpekler, otomobili görünce havlamağa başlıyorlar. Bunlar, katli-yan tehlikeli değil; bir taş atınca u-zaklaşıyorlar. Asıl ötekiler, somurtkan, sinsi köpeklerden korkmak lâzım. Yaya yürürken tesadüf edince kaçmamak ve karşılarında, kumildamadan durmak lâzım.

Kadın, erkek köylü, iki kat olmuş-lar, salvarlarını toplamışlar, pırlı pırlı yanan pirinç tarlalarında, diz kapak-larına kadar suya gömülmüşler. Bir an doğrulup size bakıyorlar, gülümsüyor-lar ve ihtimamla işlerine tekrar dah-yorlar. Tarlalardan sonra bambu o-vaları başlıyor; bunların kenarından geçmek henüz kabil; fakat yazın, sap-ları uzayınca uzagından dolaşılır, zira, orman gibi yüksek oldukları için, hay-dudlara yatak vazifesi görürler.

Binlerce kuş gölgesi, pirinç tarlala-rını benekliyor. Karga sürüleri yüksek-lip alçalıyor ve, bu Çin semasında, ley-lekler, ikişer ikişer, boyunlarını uzat-mış, kanadları gergin, bir estamp e-dasile uçuyorlar.

★

Pao, Ma, Şang bir kasaba değil bir bahçe yığındır ve yoldan bakınca, tek ilik evler seçilebiliyor. Şöhret, iki üç kilometre öteredeki yarış meydanın-dan dolaydır. Daha birkaç sene evve-line gelinceye kadar, Pao, Ma, Şang'a, ancak beygirlerle, tahtırevanla, yahud ceket arabasıyla gidilirdi. Yarış günle-ri, yol, gene, güneş altında yarı beline kadar çıplak ve terli vücudlarıyla, toz veya çamur içinde seğirtin; ve hafif arabalarının içinde, en güzel ipekleri-le süslü, ağızlarına, koku sürülmüş bir küçük peçete tutarak, bir yandan yel,

pazelenen erkek ve kadın Çinlilerle dolu.

Çekçek arabacıları, Pao, Ma, Şang'a üç saatte gidebiliyorlar ve yorgunluğa aldurmamaları, alacakları ciltz paranın değil, belki, bahsi müşterekin ve ku-mar denilen sarhoşluğun hatırı için...

Beni Pao, Ma, Şang'da kabul eden güzel kadın, orada bir mezarda otur-makta olduğunu söylemek ihtiyadında. Hakikatte, durduğu yer, o'rl ölü evi, Ahfadı ölüydü ziyarete geldikleri zaman, bu evde yemek yerlermiş. Mezar, bah-çenin nihayetinde, eğilmiş ağaçların altında. Akşamları, dallarda bir bülbül öterken ev sahibesi kâğıd fenerler al-tında, Amerikalı sübaylarla ve onların zevcelelele bir oynuyor. Oğur esna-sında, sivrisineklerden dolayı, hepsinin elleri ayağı bulanıyor ve bacatları yas-tık üzerlerine sarılıyor.

İçine kalorifer tesisatı ve banyo da-ıreleri yapılmış olan bir çiftliğe bitişik ev, rahat ve oturulur hale gelmiş. Mül-teveffanın, paraca sıkıntıda ihtiyar bir Çinli asilzade olan torunu, matma-zel Balleran'ın mezara ihtimamla baka-cağını bildiği için, ölüye aid olmakla beraber sevilm! olan bu evi ona vermiş.

Salonuna girdiğim zaman, dünyada Çinden, hayvanlardan ve bırıçten baş-ka bir şey sevmiyen matmazel de Ball-eran, bir sepezin önünde diz çökmüş, bir kara domuzun anlayışlı nazarları altında yavrulamakla meşgul bir di-şi köpeği seyrediyordu. Bir merkeb, pen-cereden başını azalmış, alnile pancur kanadını tutuyor, kütmes hayvanlarına dahil bir keklik, bemoeyaz sofrâ örtü-sünün üstünde bir salata artığını di-çikliyordu. Pencereden, iki seyisini ne-zareti altında, kuru bir çayıda otla-makla meşgul birkaç yarış midillisi gö-rülüyordu.

Kırk sekiz saatlik istirahat zamanı-nı bir çoban hayatı yaşamağa hasret-tikten sonra kara domuz pek ahbab olmuydu. Nereye gitseniz, köpek gibi, peşimden geliyor. Keklik te, gelip beni odamda ziyaret ediyordu. Alela-cele Pekine döndüm. Sebep, bu sair-a-ne hayatın beni usandırmaz; değildi. Daha geldiğim akşam, nefes bir kurd köpeği elimi ısırması. Köpeğ' müşahe-de altına almışlardı ve bu hâdise mat-mazel de Balleran'ın pek canını sık-mışa benziyordu. İsmi Bandit (hay-dud) olan bu köpeğin kuduz olmadığına emin bu'duğumdan bu ısırğa

hiç ehemmiyet vermiyecektim. Fakat, ev sahibinin ve davetilerinin tasalı halleri, nihayet beni sıkmağa başladı. Ben salonda gözlükler gözlükmez susu-yordum. Ortalığa bir soğukluk getiril-yor ve kendim: kusmen mes'ul hissediyordum.

Halime acıyan bir madam:
— Bu gibi şeyler herkes için üzül-tür, dedi.
Cesaret vermek isteyen bir arka-dası da:

— On güne kadar dedi, vaziyet ta-mamile anlaşılır.

Bir başka haber, meseleyi büsbütün vahimleştirdi. Matmazel de Balleran, usaklarını ve seyiserini sıkı bir istic-vabdan geçirmiş, Banditinin, altı gün evvel, serseri bir köpe'le dövüştüğünü ve kulağının arkası ısırıldığını öğren-mişti. Kendisini meraka düşürmemek için bu dövüşü oadan gizlemişlerdi. Fakat kadıncağız, üzüntüden uyku uy-u-yamıyordu.

— Size, Bandit hakkında havadis vermek için günde iki defa telefon e-derim, dedi. Fakat, Pekine gider git-mez, nice ederim, derha! bir doktora muayene olun.

Bana acıyan madam:
— Bu işi, hemen o akşam yapmaz-lâzımda, diye söylendi. Burada yatma-yacaktı bile.

Orada birkaç gün daha kalacak olan davetliler beni uğurladılar, iyi tarih te-menni ettiler ve gittiğini görerek hep-si derin bir nefes aldı.

Hayal

Pekin, dünyanın öyle bir yeridir ki, orada, günlük haberler gayet factalıdır, fakat gayet te ehemmiyetsizdir. Dizan-teri ve tifüs hergün vardır; kolera, ev-lerin kapısında oturur; haydud baskın-ları her hafta olur, adam öldürürler, trenlere hücum ederler, gemileri so-yarlar. Bunların pek az ehemmiyeti vardır. En kötü haberler elekten geçer. Pekinde, her şey, bir nev. müphem tembellik, tatlı bir hayal, nikbin bir lâkaydı içinde sükûnet bulur, hafifler, erir.

Grand Hôtel'e gelince doktoru ça-ğırırım ve kendisine, hem ısırık vak'a-sını, hem serseri köpek meselesini an-lattım.

Keyifli keyifli cevap verdi:
— Tabii, kuduz olmasından daha korkulur, fakat beklemek lâzım. Ban-dit müşahede altında değ' mi? Siz de, ısırılan yere iyod sürdünüz mü?

(Arkası var)

Son Postanın edebî tefrikası: 24

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkan

Mutlaka biraz şişmanalmalı, canlar-malı, kanlanmalısın.

— O halde beni nereye götürüyor-sunuz?

— Şimdi İstanbula gideceğiz. Orada birkaç gün madam Sürpik'in evinde mi-safir kaldıktan sonra İsviçreye gide-cekisin.

— Yalnızca mı?
— Hayır, Sürpik seninle beraber o-lacak.

— Orada ne yapacağım?
— İsviçrede hususî bir tedavi mües-sessine gideceksin. Sana kuvvetini ia-de etmek için lâzım gelen her şeyi ya-pacaklardır.

Ne kadar zaman İsviçrede kala-cağım?

— Tam ve normal bir insan gibi ser-seyce yürütlüp gezecek kuvveti bulun-caya kadar... O zaman kocanla bulu-sacaksın.

— Kuvvetlendiğim zaman oğlunu-uzun yanına gidecek miyim?

— Tabii.

— Buna emin misiniz?
— Şüphesiz.

— Ya! Öyle mi?
Genç kız teredditle başını salladı ve artık konuşmadı. Yalnız, otomobile belediye dalresinin önünden geçerler-ken birkaç saat evvelki merasımı ha-ırladı, Ömerin uzun boyu, esmer yüzü gözlerinin önünde canlandı ve onun hakaret dolu sözleri gözlerine yaş ge-tirecek kadar kalbini sarstı.

— Bu mu? Bana seçtiğiniz kadın bu mudur?

Nerimanın gözlerinin iki yanından sessizce akan yaşlar kayınvaldesini şa-şırtmıştı. Endişeli nazarlarla Sürpige baktı. Neriman bu bakışın farkında ol-muştu. Göz yaşlarının sebebini izah etmek moburiyetini hissetti:

— Çünkü... Şunu söylemeliyim... Ben Fransızca'yı iyi biliyorum... Bütün söylenen sözleri işittim ve anladım.

Şaziye hanım telaşa doğruldu. Yüzü kapkızın olmuştu. Çekingen bir ta-vırla:

— Fransızca biliyorsun öyle m? di-ye sordu.

Biraz evvel bunu öğrenmiş olan ma-dam Sürpik cevap verdi:

— Evet, bana Ja demin bunu söy-leddi.

— O halde? O halde

Başka bir şey söyleyemiyor, birkaç saattenberi gelininin karşısında nasıl

gülmüş bir vaziyete düşmüş olduğunu düşünürken sıkıntudan terliyordu. Ni-hayet yavaşça mdrebbiyenin kulağına su sözleri fısıldadı:

— Bu kız galiba önüne bakan, yürek yakarı cinsten... Abdal gibi görünerek hepimizi kafele koydu.

Dadı da aynı fikirde idi.

— Ben size söylemişim. Bu kıza pek emniyetim yok. Üç sene kadar bir mahpus hayatı sürmüş, üvey anasına karşı muvaffakiyetle deli taklidi yap-mış amma hakikatte çok balmış bir ka-dın! Zavallı Ömerin bunun elinden çe-keceği var!

Dadının ileri gitliğini gören Şaziye hanım onu dirseği ile dürttü: Artık her şeyi anlıyan bu kızın yanında ih-tiyatla konuşmak gerekti.

Bu hâdise Şaziye hanımın için sık-mıştı. Birkaç saattenberi Nerimanın yanında binbir türlü söz söylediğini hatırlıyor, onun, üvey anasının İdd'ia ettiği gibi hakikaten deli olmadığına adeta üzülüyordu.

Arabanın bir köşesine sinerek ta iz-mite gelinceye kadar sesini çıkarmadı. Otomobile İzmitte durup benzin alacak ve Şaziye hanımı bırakacaktı. Söзде Nerimanın izini kaybtırmek, hakikat-te ise kendisini bu alelacayib kızın ya-nında İstanbula göstermemek için iz-mitte inip trenle İstanbula gitmeği muvafık bulmuştu.

Ayrılrken Neriman alından öpti:

— Kızım, sen madam Sürpikle İs-tanbula gideceksin. Birkaç gün onun evinde misafir kaldıktan sonra bera-berce İsviçreye gideceksiniz. Bu seya-hat için her şey hazırlanmıştır. Ban-kaya lâzım gelen para da yatırılmış-tır. Ben artık seni görmiyeceğim. Ken-di menfaatin aamına, Sürpik'in sözünü dinliyerek uysal olmanı tavsiye ederim. İstedğin her şeyi ona söylemelisin. O bana yazar. Tekrar ediyorum, kendini onun yanında emniyette görmeli ve rahat olmalısın. Birkaç ay sonra İs-tanbula döneceksiniz. Allaha ısmarla-dık kızım, yolun açık olsun!

Ha, şunu da unutma ki sıhhatini kazanmak demek aynı zamanda gü-zelleşmek ve kocanı kendine yaklaştı-rmak demektir. Onu kendine yaklaştı-rdığın gün de benim kızım olacak ve kalbimde müstesna br mevki şgal e-deceksin.

Göreyim seni kızım, tavsiyelerimi

nasıl tamamlile dinle ve yakın zamanda bize.

büsbütün başka bir Neriman ol-avdet et. Tekrar Allaha ısmarla-yıvrum.

Bu sözlere karşı genç kız ver-cevab bulamadı. Güzel veya çirkin mak onun elinde mi idi? Zavallı bir mucize olmadıysa takdirde, koc-nun her zaman «Bu mu? Bana bu-riyi mi seğtiniz?» diyeceğine ve bir dakika gördüğü karısından çok fen-a çirkin bir hatıra saklıyacağına em-niyetliydi.

Otomobil yavaş yavaş hareket Şaziye hanım elle onlara veda iş-leri yaptı ve nihayet gözden kaybo-lmuştu.

Neriman gözlerini kapadı. Hiçbir görmek, hiçbir ses işitmek istemiy-du. Cansız bir vücut gibi kendisini tik Ermeni dadının elleri arasına rakmıştı.

XII

Madam Sürpik'ten Şaziye hanım-a mektub

Hanımefendi,

Size vadedtiğim gibi, bana emar-ı etmiş olduğunuz genç kıza ald-ber ve havadisleri aşağıda veriyor-um. Neriman hanım gerek seyahat yor-gunluklarına, gerekse iklim değişikli-ğine pek iyi tahammül etti. İlk günleri zayıf ve yorgun görüldüğü halde vavaş yavaş alıştı.

İstanbuldaki doktorunuzun bize la-sende tavsiye ettiği hususî tedavi mu-essesesine geldik. Doktor küçük hanı-mı iyice muayene ettikten sonra be-ni kliniğe yakın ve muntazam bir otel-resi verdi. Aynı gün oraya yerleş-tirdik.

Geldiğimizin ilk günleri sokağa çı-ğmak değil, pencereden dışarısını gö-rmek bile istemezken gitgide açıl-makta. Şimdi her sabah oldukça uzun bir zıntı yapıyoruz ve yemek yemek için de bazan, otele epeyce uzak olan zinoaya kadar yürüyoruz.

Dün tekrar doktor geldi ve hast-ı-mızın mümkün olduğu kadar iyi ol-duğunu, yavaş yavaş tamamlile de-ğiştiğini, birkaç hafta sonra da onu tanı-mıyacağımızı söyledi.

Hanımefendicliğim, göz bebeğim-dar sevdiğim Ömerin karısına elinde-geldiği kadar itina ile baktığını ve nun tamamlile değişmesi için hiçbir şeyi ihmal etmediğini size tekrar ed-iyorum.

(Arkası var)

HIKAYE

İki kardeştiler...

Yazan: Ekrem Reşid

-Kardeşim Cemale-

Dün çıkan kısmın hulâsası

İki kardeşler: İsmail güneşin tutulduğu bir günde doğmuştu. Bu itibarla şanssız addediliyordu. Annesi onu da, ana Allaha emanet edirdi. Halbuki Nuri bir sene sonra sabah ezanında dün, aya gözlerini açmıştı.

İsmailin talihsizliği mektebden başlıyordu. On beş yaşında mektebi bırakıp bir balıkçı reisinin yanına girdi. Lâkin bir müddet sonra reis ölüme işsiz kaldı. Kardeşi ise mektebi bitirip bir tüccarın yanına memur olmuştu.

Bir gün bir bunak kadının ağzından haküs talihinin sebebini öğrendi. Böylece günler veis içinde geçen İsmail çocuklarını otlatan bir kıza rastladı. Bu kıza sevince talih döndü, iş buldu, bir apura tayfa olarak uzak memleketlere gitti, seviniyordu. Uğradığı her şehirde sevgilisine hediyeler alıyordu. Memleketlere döndüğü zaman mes'ud ve şendi. İkinci kıza buluştuğu çayırda onu bulamadı, evine gitti, kapanmış olduğunu bildirdi. Bir çocuk ona Eminenin ölmüş olduğunu söyledi. İsmail bir ölü gibi bir gün döndüğü zaman annesi ona kardeşinin nişanlandığını haber verdi.

(Hikâye devam ediyor)

-- 2 --

Nihayet İsmailin mezuniyeti bîtmis. Her gün çayra gidip sonbahar yağmurunun altında artık bir daha gelmeyeceğini bildiği sevgilisini beklediği memleketi terketmek İsmail'e güya bir ölü kurtuluş ferahlığı verdi. Gemideki mütemadi faaliyeti de kendisini biraz avuttu. Fakat, her zaman, her gece, kalbinin derinliklerinden bir ses duyulüyordu: «Emine ödü!»

Böylece seneler geçti. Memlekette bir evlenmiş, çoluk, çocuk sahib olma şüştü.

İsmail bu kazanın nasıl vukubulduğunu bir türlü hatırlamıyordu. Evet, geçmişi İstanbul İmanına girerek üzeriyordu. Makine dairesine imişti. Niçin?... İman bilir!... Galiba avığı kayarak imişti. Sonra?... Sonra kendisini İstanbul'da, tek köllu olarak bulmuştu. İsmail biraz iyileşmişti ve kardeşini bulmuştu. Ona köğüş hademesine yazmış olduğu bir mektubu göndermişti. Kardeşini bekliyor ve düşünüyordu.

Nihayet İsmail ile beraber bir müddet kendisi, vârlan talih gene yüz çevirmişti. Gene eski talihsizliği avdet ederek

görülmüşte ehemmiyetsiz, çocukça bir kaza neticesinde onu bir kolundan mahrum etmişti.

Bir gün Nuri, telaşa, biraz da titre, yerek koğuşa girdi, İsmailin yatagına doğru koştu. Nuri kardeşini karşılamak için tek dırseğine dayanarak yatağın içinde oturmuştu. Neredeydi! Balıkçılıkta kazandığı haftalık payı ve balığı annesine getirdiği günler?... Fazla atıl kalamazdı. İş aramağa koyuldu. Fakat kim sarat bir adama iş verirdi? — Vurduğu her yerde iyî karışılmı, hattâ vâdlar bile elde etmişti. Fakat yalnız bu kadar...

Hastane nizamının müsaade verdiği kadar koruştular. Her ikisinin sesinde zaptedilen hıçkırıkların, aktılmayan göz yaşlarının verdiği titreklik vardı.

Nurinin oradan, memleketten gelmesi, İsmail'e sevgilisinden haberler getireceği hissini vermekteydi. Nuriyi görmek, biraz ebediyen kaybolmuş olan sevgiliyi görmeğe bedeldi.

— Demin, buraya girmeden evvel, sertabibi gördüm. Yakında İnşallah hasaneden çıkabileceksin... Bir şey istiyor musun?... Sana çamaşırda biraz yemiş getirdim... Bu parayı da annemiz gönderdi. Benimle beraber gelmek istedi anna ben razı olmadım... Zavalı bu son aylarda çok çoktu. Havalar fena, yolda hastalanır diye korktum... Söyle, başka bir şey lazım mı?

İsmail, başile menfi cevap verdi; çünkü pek iyi biliyordu ki söyleyeceği ilk kelimede göz yaşları fışkıracaktı. Dudakları sıkı sıkı yapışık, çenesi titrek, teessürle mücadele ederek, İsmail, Nurinin gitme zamanına kadar sessiz kaldı.

Nuri!... Bütün çocukluğunu, bütün gençliğini Nuride buluyordu. Aynı zamanda bu sevgili kardeşin birçok iyilik, incelik hatırası kalbine uyanıyordu. Nuri onu tekrar kucaklayıp yatağundan ayrıldıktan, koğuşun kapısından çıkmadan evvel dönüp ona tatlı bir bakış, muhabbet dolu bir tebessüm gönderdikten sonra kaybolmasıyla beraber İsmail çağlayan göz yaşlarına mani olamayarak, uzun uzun, hıçkırıkla, hıçkırıkla ağladı. Tıpkı annesinin okşalamalarından mahrum hasta ve nazlı bir çocuk gibi...

İsmail, zavıflamış gövdesi boyunca boş olarak sarkan ceketinin kolle, kar-

deşinin omuzuna dayanan tek elle vapurdan karaya indiği zaman annesi tarafından kucaklandı. Zavalı kadın ağlayarak durmadan konuşuyordu. Kelemler, birbirinin ardında durmadan titrek çenesinden dökülüyordu. Ne söylediğini belki kendisi de bilmiyordu. İsmail ise bu sözlerden bir şey anlamıyordu. Zihni hep Emineyle meşguldü. Acaba kızcağızı nereye defnetmişlerdi? Bunu kimseye soramamıştı. Bu suali sormak, kendince, sevgili ile aralamdaki sırrı ifşa etmek, zavalı Eminenin hatırasını insanların infaflı, haksız düşüncelerine maruz bırakmak demekti.

— Oğlum, İsmailim, yorulmadın ya... Eve geliyoruz işte... — Hayır anneciğim...

Neden bugün, her zamandan fazla, Emine kalbini, zihnini dolduruyordu? Artık kat'iyen bir daha altın saçlar güneşte parlamıyacaktı; ruhu okşayan sef ve tatlı bakışlar ebediyen sonmuştu; keçilerine seslenen kızcağızın elleri rüzgârda çiçek gibi sallanmıyacaktı, sesi de havayı tatlı nağmelerle doldurmayacaktı. Sevgili ayaklarının çignemmiş olduğu bu top-rağa basarken, onun görmüş olduğu manzaralar karşısında, onun te-neffüs etmiş olduğu havanın içinde İsmail kendisini sevgilisine biraz daha yakın hissediyordu. Vücudunun tam olmak vasfını kaybederek ölüme biraz daha yaklaşmış değil miydi? Belki yakında...

— Yavrum!... Ağlıyor musun?... — Yok anne, yok... Gözlerimin kenarına yağmur taneleri düştü de...

Nihayet bahar gelmişti. İsmail ocağın başını terkedip civarda biraz gezmeğe başladı. Fakat her çıkışında a-damları onu Eminenin keçilerini otlat-tığı çayıra götürüyordu. Yalnız kısa bir yaz mevsiminde görmüş olduğu Emineyi sadece güneşin parlak ziyası altında, denizin mavilikleri karşısında tahayyül edebiliyordu. İsmail'e göre parlak ve sıcak günler Eminenin mahiyetiydi. Ondandır ki patlayan to-murcuğları, açılan çiçekleri vefasızlıkla ilham ediyordu. Yaralı kalbi en ufak bir temasla tesirle kanıyordu. Hattâ detin muhabbetle ve bakışlarından daha az bellî olan sükran sözleriyle mu-kabele edebildiği kardeşinin, dikkati,

ihlâmını, sevgisi bile kalbini parçalı-yordu.

Bazan üzerine Nurinin endişeli bakışı konardı; bu sessiz suale cevap vermemek için başını eğdi. Bazan annesinin gizlice bir göz yaşını sildiğini görürdü; surnu ifşa etmek korkusu ile annesinin bu hareketini sezmemiş gibi davranırdı.

Nurinin kazandığı parayla büyüktü, müş bu evde, hiçbir fayda temin etmeden oturmak, yiyip içmek te İsmailin gücüne gidiyordu. Neredeydi! Balıkçılıkta kazandığı haftalık payı ve balığı annesine getirdiği günler?... Fazla atıl kalamazdı. İş aramağa koyuldu. Fakat kim sarat bir adama iş verirdi? — Vurduğu her yerde iyî karışılmı, hattâ vâdlar bile elde etmişti. Fakat yalnız bu kadar...

— Benimle çalışmağa razıysa, ortağım seni aramağa almağa amadedir ağabey!

Nuri bu sözleri âdeta çekinerek söylemişti. İsmail de cevaben eline sarılıp öpmüştü. Böylece kardeşinin ticaret hanesinde memur olmuştu. Bazan serbest olup çayırda Eminenin hayali le başbaşa kalamadığına teessür ederdi, fakat buna mukabil de Nurinin kendi gibi muteber tacirlerle, müstahablarla iş hususunda mübahaselede görünmek, onunla beraber aşşam üstleri eve dönmek göğsünü iftiharla kabartıyordu. Kardeşi, sanki, talihden onun intikamını alıyordu. Fakat çok geçmeden Nurinin eski neşesi kalmadı; düşün-celi görünüyordu; dizlerine tırmanma-ğı yeni yeni öğrenmiş olan yavrusu bile bu düşünceleri silemez olmuştu.

— Nuri, kardeşim, ne var söylesenel.

— Hiç... Şey... Ehemmiyetsiz bir iki aksilik!...

Birdenbire İsmailin gözleri önünde intiyar Fatma beyze canlandı; kulağına da kadının sesi geldi:

— Güneşin tutulduğu bir günde doğanlar kara bahtlı olur oğlum!...

İsmail, kardeşinin işlerinde zühür eden aksiliklerden, talihsizliğe kendisinin mes'ul olduğunu düşündü.

— Nuri, kardeşim, ne var söylesenel.

— Hiç... Şey... Ehemmiyetsiz bir iki aksilik!...

İsmail ile Nuri fındık yüklü küçük bir gemiye binmişlerdi. İşleri hakkında İstanbul'a gitmek mecburiyetinde olan Nuri, İsmailin de beraber gelmesi için ısrar etmişti. Ümid ediyordu ki İsmail bula bu seyahat kardeşinin acı düşüncelerini değiştirecek.

İlk gece, çok sakın olan deniz, sabağa karşı dalgalı, koyu renkli, köpüklü olmuştu. Narin gemi şimalden esmekte olan rüzgârın ve o taraftan gelen tehdidin önünden güya kaçıyormuş gibi bocalıyordu. Akşam üzeri endişe kendini gösterdi. Herkesin sızırleri gelirdi. Fakat kimse denizden ve fırtınadan bahsetmiyordu. Arasına müddet bir dalga geminin bordasına çalınca çarpıyor, güverteyi kaplıyordu. O zaman aşağıda konuşmalar yanında kalıyor, nefesler kesiliyordu. İsmail, kar-

deşinin soluk çehresine, her zamandan daha açık, sabit nazarlı gözlerine bakarken birdenbire aynı mes'ul yet hissinin duydu. Esen rüzgârda, coşan denizde, hüküm süren fırtınada kendi talihsizliğinin eserini gördü.

— Nereye, ağabey?

— Güverneye!...

— Dikkat et... Dalgalar...

— Hiç merak etme... Gemici olduğumu unutuyorsun galiba...

Bu sözleri söylerken dudaklarında tatlı bir tebessüm vardı... Doğru kapıtan köşüne çıktı.

— Acaba tehlike çok mu?... Bu fırtınayı atlatabilecek miyiz?...

Kaptan cevap vermeden evvel biraz düşündü ve nihayet dedi ki:

— Allah kerim!... Denizde bilhassa ne mucizeler olur...

Bir mucize!... İsmail kaptan köşünden dalgaların, köpüklerin yaladığı güverteye indi. Tek elle sıkı sıkı tutunarak geminin ta baş tarafına, provasına kadar geldi. Vaktile kayıkta burada oturur, dalgaları seyredirdi. Şimdi her taraf derin karanlıklara bürünmüştü. Bazan, birdenbire yükselen bir dalgaın tepesi geminin ışıklarında aydınlanıyor ve tekrar karanlıklara dalıyordu. İsmail burada fazla kalmadı. Güverteye hücum etmekte olan dalgaların darbeleriyle islanarak geminin ortasına kısmına geldi. Burada koşuşan, dinlenen gemiciler vardı.

İsmail, sessiz, titriyerek aralarından geçiyor, gözlerinde tekdür ve sitem dolu manidar bakışlar seziyordu.

— Biliyorlar, hepsi biliyor... Talihsizliğimi, uğursuzluğumu, benim yüzümden öleceklerini biliyorlar da gene hiç biri sesini çıkarmıyor, lânet etmiyor!...

Rastladığı her çehreye doğru yüzünü uzatıyor, böyle yaparak ta herkesin ayrı ayrı affedildiğini zannediyordu. Herkesin affına muhtaçtı. Çünkü o her kesi ölüme sürükliyordu. Güvertede baştanbaşa dolaşıp eski yerine avdet etti.

Gemi batacak, mürettebatı, yolcuları boğulacaktı; onlarla beraber Nuri de ölecekti!... Nuri de!... Kalbi müthiş bir kaskacı arasında girmişti!... Birdenbire bir dalga, evvelkilerden çok daha şiddetli ve çilgim bir dalga üzerine kapandı; sanki onu yıkmak, alıp götürmek istiyordu. Muazzam darbelerin altında gözleri yumulmuş, nefesi tıkanmıştı. Ölüme mücadele eden her mahlûk gibi ümitsizliğine verdiği bütün kuvveti kendine mal eden tek elle bir demire sarıldı. Bu sayede sürüklenip götürülmekten kurtulmuştu.

Tehlike geçtikten sonra bütün şuruna sahib oldu.

— Korkak!... Alçak!...

Diye haykırdı. Kardeşini kurtarmak için ölmeye razı olmadığından dolayı kendinden nefret ediyordu. Fakat pek çabuk bu nefret derin bir sükûnet ta-kab etti. Sevgili kardeşinin salimen denizi aşup limana gelebilmesi, anneleri,

ne, kendisinin Emineyi sevdiği kadar onun da sevdiği karısına kavuşabilmesi, evdeki yavrunun baba nezareti altında büyüyip, simasını hatırlayamıyacağı amcası gibi haylaz, işe yaramaz değil de, babası gibi adam olabilmesi için, bütün bunlar ve bütün gemideki kocalar, babalar, nişanlılar, evlâdlar, kardeşler, sevgililer için kendisinin buradan hemen ölmesi lâzım geldiğini anlamlı ve kararını vermişti. Fazla zahmetle hücum yoktu. Vapurun burnunda yatıp yeni bir dalgayı beklemek, dalga gelince de hiçbir müsavemet göstermemek kâfiydi. Dondurucu dalga homurdanarak gelecek, onu alıp götürecekti. Diğer dalgalar da, bütün denizlerin bütün dalgaları da yuvarlanarak, sahlanarak, çarpınarak bekledikleri vücudu aralarına alır almaz hemen yatışacaklardı. O, birkaç yudum soğuk tuzlu su içtikten sonra, öteye, ebediyete geçecek. Emineye kavuşacaktı...

Fakat ölmeye evvel, gözlerini bir daha açmamak üzere kapatmadan evvel sevgili kardeşini bir daha görmek istedi. Son dakikalarda tereddüde yer kalmadı... Hızlıca yürüdü, kamaralarına indi, yavaş, yavaş kapıyı açtı.

Nuri, oturduğu yerde başını duvarın tahta kaplamasına dayayarak uykuya dalmıştı. İsmail ayak uclarında yürüyerek ona kadar geldi. Bu sevgili annesinin üzerine son buseyi, veda busesini koyacak mıydı?... Hayır... Nuri uyanabilirdi... Hayır, hayır, ona böyle uzaktan bakmak, son bir defa gülmek, mek ve gitmek, giderken de kalbine hayalini ebediyen götürmek hayırlıydı!... Bir anda nice hatıra uyanmıştı. Şimdi Nurinin her sözü, her hareketi gözünde canlanıyor, kulağında çalınıyordu!... Nuri!... Hayır!... Hayır!... Böylece gitmek lâzımdı! He-men gitmek!... Yoksa şu sevgili göz kapakları açılacaktı. Yoksa, vakitle beraber cesareti de geçecekti...

Gerileye gerileye kapıyı buldu, usulca açtı. Gözleri kardeşinin üzerinde kalmıştı. Çıktıktan sonra hem yavaş yavaş kapıyı çekiyor, hem gittikçe küçülen aralıktan bakıyor, hâlâ bakıyor, du. Bir daha kardeşine bakıyordu.

Nihayet kapıyı kapayıp güverteye çıktı. Yürütlü vakur, tavri azametliydi. Simasını ölümün nuru aydınlattı. Etrafında yükselmekte olan dalgalara karşı kayıtsızdı.

Kimse onun koca bir dalga tarafından gemiden koparılacak, alıp götürüldüğünü görmedi; kimse en ufak imdad sadasını duymadı. Çünkü İsmail sesini çıkarmamıştı; çünkü İsmail ölüm deryasına yüzünde kardeşinin uyurken ona telkin etmiş olduğu tebessümle dalmak arzu etmişti!

Birdenbire sükûnet bulan bu fırtına, da hiçbir gemici ne batmış, ne de hasara uğramıştı. Bu hayırlı neticeye herkes şaşmıştı. Bazıları da bunu bir mucize olarak telâkki etmişlerdi.

Memleket haberleri

Dokumacılık Burdura refah temin ediyor

Hamiyetli Burdurluların imara yardımları

Burdur (Hususi) — Burdur; dokongresini akdetmiştir. Halkevi sa-kuma yüzünden, bugüne kadar ya-lonunda yapılan bu içtimada 1500 şadıği refahın azamisini idrak etmiş ortak hazır bulunmuştur. Bu kon-bulunmaktadır. Hükümet marifetile grede İktisad Vekilligini, Komiser ucuza alınan iplik, dört beş misli olarak Vali Sadri Aka temsil etmiş kâr getiren bir dokuma haline in-tir. Kongre birçok hayırlı kararlar kılâb ettikçe, en kuytu köşelerde meyânında, kooperatif kârından bile gülen yüzlere, en kirli ve paslı 2000 lirasının Memleket Hastaha-sandıklarda bile para yığınlarına tesadüf edilmektedir. Rivayete gö-re, bir dokuma tezgâhı, en aşağı fusa kadar olan bir aileye bir tez-gâh, sekiz nüfustan sonrası için de bir tezgâh esas kabul edilmiştir. Bittabi bu nüfus sayısı, aile reisi-nin işeşi ile kanunen mükellef bu-lunduğu eşhasa aiddir.

Halkevi toplantıları

Halkevinde kiş gecelerine mah-sus olmak üzere yapılması ve 15 günde bir tekrarlanması mutad o-lan aile toplantılarının birincisi bu hafta içinde yapılmıştır. Memleke-tin güzide ailelerinin iştirâk ettiği bu toplantılar en nezih ve samimi bir neş'e içinde geçmektedir.

Kocaelinde Parti kongreleri

İzmit (Hususi) — Vilâyetimiz-de C.H.P. kongreleri, vatandaşların ilgisi ile devam etmektedir. Şimdi-ye kadar kapılan kazaların yeni idare heyeti azalarını yazıyorum: Ka-ramürselde: Enver Balkan, Ahmed Kökçe, Osman Algüzey, Rahmi Bil-ge, Abdi Tiryaki, Cemil Bal, Mus-tafa Sözer.

Geyvede: Süleyman Akyol, Fah-ri Emre, Ali Açar, İsmail Vural, Aziz Kural, Ahmed Boncuk, Rifat Çakır.

Karasuda: Kemal Karasu, Şükrü Saka, Osman Kas, Cemil Uavdar, Bilâl Ödül, Ruhi Toka, Hasan Tur-gut.

Gölcükte: Ahmed Kungurtay, Osman Dal, İlyas Aydın, Ahmed Biriz, Nuri Bulut, İbrahim Tolga, Sami Sezer.

Koopertif

Dokumacılar kooperatifi, mutad

Tarihten sayfalar

(Baş tarafı 3/1 de)

lara hiç uymuyordu. Fakat garibdir ki insan en çok hayat kudretini haiz ol-duğu, Allahın nimetlerinden istifade edebileceği yaşta iken kendisini başka seylere, ümidlere, hayallere veriyordu. Burnumun dibindeki saadeti uzaklarda ve başka yerlerde arıyordu; hem de onu bulmak için bir takım kara kablî kitablara, bir takım kargacak burgacak yazılara, bir takım boş ve manasız fi-kirlere, hikâyelere baş vuruyordu. On-ların büsbütün faydasız olduklarını id-dia edemezdi; lakin üstlerine eğilerek bütün gençliğini, en kudretli seneleri-ni boş yere harcayacak kadar değil! Ah, şimdiki aklı o zaman olsaydı; yüzlerce kitabdan seçerek ezberliyeceği sayfaların sayısı yüz taneyi ya bulur-du, ya bulmazdı. O kadareki sey Ata-ullah efendiyi bir mollazadelikten kırk senede bir karınca yürüştü. Bir Eyüb peygamber tahammülü ile Rümeli ka-zakerliğine getirmek için bol bol ye-terdi.

Ataullah efendi epeyce zamandan-beri bu felsefe üzerine kurduğu bir ha-vatı sürüyordu. Kaybettiklerini telâfi-ye çalışıyordu. Konağında m-safir ek-sik değildi; bunlar hep keyif ehli a-damlardı. Eğer bir ukalâ softaya ça-tar da onun ilmi nutuklarını dinlemek zorunda kalırsa ızdırab duyuyordu. Hiç sakınmadan bir nükte savuruyor; a-damcağızı utandırıyor, lâfını ağzına tikiyordu. Bir daha da konağa uğrat-mıyordu.

Konağında birçok cariyeleler vardı; çarşıdan istediği renkte, boyda ve cins-te başkalarını da alabilirdi; fakat on-ları da mangal dibinde kıvrılıp yatan şu kedî gibi beslemek ve seyretmekten başka elinden ne gelirdi! Büy'e olduk-çan sonra da zahmetine değer miydi? Ataullah efendi dünyanın kaybedil-miş zevklerini toptan tatmak, geçmiş yılları geri getirerek hiç olmazsa rüya-çin gibi yaşamak için bir çare bul-muştu: Afyon çekmek!..

Kendisi gibi keyif ehli dostlarıyla, yarıdakılarıyla konağının selâmuk dai-resinde bir odaya çekiliyor; afyon çe-kiyordu. O zaman etraf buğulanıyor; bu buğu ardında yüzler daha güzel, fi-kirler daha cilâli, sesler daha güzel o-luyordu. Sanki gökten yere huriler in-iyor, gümânlar iniyor, hocafendinin etrafında halka yaparak ilâhîler söylü-yor; beyaz eteklerini dalgalandırarak uclarile hocafendinin yüzünü okşıyor-lardı.

Ataullah efendi o zaman derin bir saadet içinde kendinden geçiyordu; göz kapakları ağırlaşarak düşüyor, başı göğsüne kayıyor, şekerleme yapıyordu. Sonra birdenbire silkiniyor; uyanık rü-yasına yeniden daha taze kuvvetle baş-lamak için gözlerini açıyordu. Bir nükt-e savurarak meclistekileri güldürüyor;

ellerini birbirine vuruyor; eşikte sülün gibi dökülen kırmızı kuşaklı, beyaz çak-sırlı, yeşil cebkenli, atlas dolamalı de-likanlıya, gültümseyerek:

— Oğul, bize kahve getirsinler!

Diyordu. Afyon keyfinin üzerine bu mübarek nesne o kadar güzel geliyor-du ki... Kafayı öyle cilâliyordu ki... Eski şeyhislâmlardan bazıları masıl ol-muş ta bunun haram olduğu hakkın-da fetva vermişler; birçok zavallının-anlarına girmişlerdi!

Ataullah efendi o gün sadaret diva-nında fazla sıkılmağa başlamıştı; eğer mümkün olsa iş esnasında burada kah-ve içmenin caz olduğu hakkında fetva verecek, âdeti bozacaktı.

Tiryaki olmanın iyiliği kahveden de-rin bir tat almaktı; fenalığı da vakti geldiği zaman çmek mümkün olma-yınca derin bir sıkıntı vermesiydi.

Ataullah efendi esnedi; göz kapakla-rı düştü; başı omuzuna doğru sarktı; etrafındaki heybetli insanlar, heybetli dekor, davasını hararetle ve ağlaya ağ-laya anlatan adam, her şey silindi; a-deta bir afyon keyfi duyuyordu. Bu şekerleme birkaç dakika sürdü ve bir kaç saatin tadını verdi. Meclistekiler ona bakıyorlar, bıyık altından güme-mek için kendilerini zor tutuyorlardı.

Ataullah efendi silkindi; kendisini konağında ve dotslarının arasında sanda; ellerini kaldırdı ve birbirine vurdu. Herkes o tarafa baktı ve şaşır-dı. Ataullah efendinin dudakları açıl-mıştı:

— Oğul, bize kahve getirsinler!

Dyeceği muhakkakta ve bu bir re-zalet olacaktı. Kendisini güç tuttu. Lâ-kin meclistekilerden bazıları onun ka-dar iradelerine hâkim değillerdi; ner-deyse güleceklerdi; ister istemez, elle-rind olmaksızın güleceklerdi. Bu da bir rezaletti; davacılar, çavuşlara kar-şı pek ayıbdı. Kaymakam Şakir Ahmed Paşa zarif bir adamdı. Hemen doğ-ruldu:

— Pek vorulduk, bir kahve içecek kadar teneffüs edelim!

Dedi. Hâdisenin önüne geçti ve mec-lisin vekarını korudu.

Kadircan Kafı

Yeni neşriyat

Buhran karşısında ve harb yıllarında Amerika

1939 yılında Birleşik Amerika, Ka-nada, ve Meksikada otomobil ile 22 bin kilometrelik bir tetkik seyahati ya-pın arkadaşınız Neş'et Halil Atayın bu 230 sayfalık kitabını Birleşik Amerika hakkında esaslı mülumat edinmek isti-yen okuyucularımıza tavsiye ederiz.

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş. KUPONLU VADELİ MEVDUAT PARANI BURADA İŞLET

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Görülen lüzum üzerine 11/1/942 tarihli Pazar gününden itibaren aşağıdaki banliyö katarlarının işlemedikleri ve arzu edenlerin istasyonlardan izahat alabilecekleri ilân olunur. (153)

Sirkeçiden hareket edenler	Çekmece ve Y. köyden hareket edenler
24	29
32	37
46	49
52	55
12 «Pazartesi günleri»	57 «Pazar günleri»

Orman Umum Müdürlüğünden:

Dursunbey devlet orman işletmesinde yaptırılmakta olan «600» milimet, relik hattın etüd ve plânları ikmal edilen İsmailler değirmeninden itibaren yedi kilometrelik kısmı hariç olmak şartile henüz kat'i güzergâhı tesbit edil-memiş olan takriben 40 kilometrelik kısmın etüdü ve güzergâhının tayini bu hususta kararlaştırılan şartlar dahilinde fenni ehliyeti haiz talibine yap-tırılacaktır. Kat'i teklif fiyatını ihtiva eden mektupların 15/1/942 tarihine kadar verilmesi zaruri olduğundan istekli olanların şerâhi öğrenmek üzere Umum Müdürlüğümüze müracaatları. «37» «57»

MİLLİ PİYANGO

15
2. KANUN
1942

İkramiye Adedi	İkramiye Mikdarı Lira	İkramiye Tutarı Lira
1	30.000	30.000
4	10.000	40.000
6	5.000	30.000
40	2.000	80.000
120	1.000	120.000
160	500	80.000
1.200	100	120.000
1.200	50	60.000
8.000	10	80.000
160.000	2	320.000
170.731	Yekûn	960.000

Yüz biletle 42,68 Bilet
KAZANACAK
Tam bilet 4, Yarım bilet 2 liradır.

YENİ YIL. YENİ UFUK

İstanbul Belediyesinden Taksimdeki eski mezarlık arsalarının satış ilanı

Behere met. re murab. batin tah. min bedeli	Şartname, proje vesair evrak bedeli	İlk tem. bedeli	Pangaltı mahallesinin Şehidmuhtar sokağında eski mezarlık arsasından müfrez 7 parsel numaralı ve 822 metre mürabba sahalı arsa.
150.00	7415.00	6.16	
150.00	6305.00	5.06	
150.00	6305.00	5.06	
150.00	7220.00	5.97	

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları ve mesahat sathiyeleri yukarıda yazılı taksimde eski mezarlık arsasından müfrez 7, 8, 9 ve 10 parsel numaralı 4 parça arsa seraili veçhile binalar inşa edilmek üzere kapalı zarf usulü ile arttırmaya konulmuştur. İhaleleri 12/1/1942 Pazartesi günü saat 15 de İstanbul belediyesi da imi encümeni odasında yapılacaktır.

Bu arşalara aid şartname, proje vesair evrak yukarıda yazılı randa gösterilen bedeller üzerinden hesap işleri müdürlüğünden alınacaktır. Şeraili öğrenmek isteyenler her gün belediye imar müdürlüğünden malumat alabilirler. Tahminlerin ilk teminat mekubuz veya mektubları, imzalı şartname, proje, vesaire ve kanunen ibrazı lazım gelen diğer vesikalar ile 2490 numaralı kanunun tarifata çevresinde hazırlayacakları teklif mektublarını ihale günü saat 14 de kadar daimi encümene vermeleri lazımdır. «11392»

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Satılma Komisyonundan

Merkezimizle, Büyükdere merkezi, Tuzla ve Kavak tahaffuzhaneleri anbarlarına teslim edilmek şartıyla «157» ton Çamlı tüvenan maden kömürü «30» ton yoril sömürük kömürü açık eksiltme ile satan alınmaktadır.

- 1 - Tahmin bedeli Çamlı tüvenan kömürü beher tonu «17» lira «94» kuruş ve sömürük kömürünün beher tonu «28» liradan olmak üzere her ikisinin umum tutarı «3656» lira «58» kuruştur.
- 2 - Şartname merkezimiz levasımından parasız alınır.
- 3 - 6/K.Sani/1942 tarihinde açılan eksiltmeye talib zühur etmediğinden münaaka 20/1/1942 Salı günü saat 14.30 da Galatada Kara Mustafa paşa sokağında mezkûr merkez satılma komisyonunda yapılacaktır.
- 4 - Mezkûr kömür aid teminatı muvakkate parası «274» lira «25» kuruştur.
- 5 - Eksiltmeye gireceklerin 941 senesi Ticaret Odası vesikalari gös. termeleri şarttır. (131)

M. M. V. Hava Müsteşarlığından

Hava müsteşarlığı teknik taburu için otomobil ve traktör makinisti ve meydan ve yol inşaatına vakıf ustalara ihtiyaç vardır. Verilecek ücret miktarları yapılacak imtihanında gösterecekleri ehil-yete göre 50.120 lira arasındadır. Taliplerin dilekleri ile hava müsteşarlığına müracaatları. «9310» (11054)

FOSFARIN ZIYA ÇOCUK MAMASI

Bebelerin, dişlerinin kolay çıkmasını, tonoul ve gürültü olmasını ve erken yürümelerini temin eder.

Depo: Ziya unları ve gıda müstahzaratı fabrikası, Volt Han No. 2, 6 Asmaaltı Cad. İstanbul.

TIYATROLAR

İSTANBUL BELEDİYESİ
ŞEHİR TIYATROSU

Tepebaşı dram kısmında Bu akşam saat 20.30 da
OKADIN

İstiklâl caddesi komedi kısmında
OYUN İÇİNDE OYUN

Yeşilay müsameresi

Yeşilay Cemiyet, bu ayın 13 üncü Salı günü akşamı Cemberlik sinemasında bir müsamere tertib etmiştir. Münir Nurettin, Şehir Tiyatrosu sanatçıları ile sanatkar Naşid ve arkadaşları, lamun iştirak ettiği bu müsamerenin mevzâsinin en güzel eğlencesi olmasına çalışılmaktadır.

DEVA

KAŞELERİ: BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA VE BÜTÜN AĞRILARI DERHAL KESER.

Sıhhiye Vekâletinin ruhsatını halzdir. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

"Hamlet,, davası karara bağlandı

Günlerdenberi efkârı umumiyenin büyük bir azağa ile takib etmekte olduğu Hamlet davası nihayet dün neticeye varmıştır.

Celse saat 11 de açılmış. müteakiben mahkemece bu dava ile Şehir Tiyatrosu sanatçılarının Talât tarafından Peyami Safa aleyhine açılan devanun tevhid veya ademi tevhid hakkında verilen ara kararı tefhim olunmuştur. Bu karara mahkemenin devanunun birleştirilmesi istegini reddettiği anlaşılmıştır.

Bundan sonra hakim taraflara müdafalarına ilâve edecek başkaca bir dilekçeleri olup olmadığını sormuş, karşılıklı davacı ve maznunlar bir dilekçeleri olmadığını söylemişlerdir. Bu netice mahkeme Hamlet hâdisesi etrafındaki nihai kararını bildirmiştir.

Hâkim Naim Günter tarafından hazırlanan ve okunan bu kararda; Cezaletinin Ezinenin dava mevzuu olan «Şehir Tiyatrosunda Şekspir; Danimarka prensi Hamlet» başlıklı yazısının bir tenkid mahiyetinde olup hakareti tazammun etmediği anlaşılmış ve beraatine hükmedilmiştir.

Muhsin Ertugrul tarafından Zeki Coşkunun sahibi, Neyyire Ertugrulun neşriyat müdürlü bulduğu Türk Tiyatrosu mecmuasında yazılan ve neşredilen makalenin, Cezaletinin Ezinenin vakar, şeref ve haysiyetine nesren tahkir eder mahiyette olduğu görüldükten, gerek Muhsin Ertugrul, gerekse arkadaşlarının matbuat kanununun 27 nci maddesi delâlele Türk ceza kanununun 482 nci maddesinin son fıkrasına tevfikân 6 şar ay müddetle hapse ko-nulmalarına ve yüzler lira para cezası ödemelerine karar verilmiş; ancak Cezaletinin Ezine tarafından yazılan yazının tahrik mahiyetinde görülmesi ve Muhsinin hakaretimiz cevabının bu netice doğurduğu elem ve teessüre yazılması nazara alınarak, her fiçündin de cezaları aynı kanunun 485 nci maddesine göre ikişer ay müddetle hapse ve 33'er lira ağır para cezasına indirilmiştir.

Keza, Muhsin Ertugrul tarafından Peyami Safa, Tasvirîefkâr gazetesi neşriyat müdürü C. Baban ve mezkûr gazetenin sahibi Ziyad Ebûzîya aleyhine açılan davada, Peyami Safanın yazılarından birinci ve ikincisi Muhsin Ertugrulün şahsını, vakar ve haysiyetini tahkir mahiyetinde görülmüş; Peyami Safa, C. Baban ve Ziyad Ebûzîya aynı kanun maddelerine uygun olarak, 6 şar ay müddetle hapse ve 100'er lira ağır para cezasına mahkûm edilmişlerdir.

Mahkeme, bütün maznunlar hakkında ceza kanununun 89 uncu maddesini tatbik ederek, kâffesinin cezalarını te-cil etmiştir.

Hamletin ana davası böylece sona erdikten sonra, bundan doğan diğer devanun duruşmalarına bakılmıştır.

Talât Piyami davası

İlk dava, artist Talât tarafından Peyami Safa ve Tasvirîefkâr gazetesi aleyhine açılmış olmaktadır.

Celsenin açılmasını müteakib, geçen celsede hazır bulunmayan Tasvirîefkâr gazetesi sahibi Ziyad Ebûzîya ve neşriyat müdürü C. Babanın sorgularına geçilmiştir. Her ikisi de dava mevzuu olan yazıda Talâtın kastedilmediğini ve esasen hakareti olduğu iddia edilen talâblerin de hakareti tazammun etmediğini söylemişlerdir.

Davacı vekil İhsan Mukbil Ben, iddialarını tevsik için bazı şahidler ile mahkemeyi bilmiş, duruşma bunun için talik olunmuştur.

Piyaminin açtığı dava

Saat 14 de Peyami Safa tarafından «Türk Tiyatrosu» mecmuasında çıkan «1941 model modern jurnal» mevzuu yazıdan dolayı mecmuunun sahibi Zeki Coşkun ve neşriyat müdürü Neyyire Ertugrul aleyhlerine açılan davaya başlanmıştır. Bu dava, müddetumülkiçe verilen ademi takib kararının Kocaali ağroceza mahkemesince bozulması üzerine mahkemeyi itinalik etmiştir.

Peyami Safa dava arzualarını tekrar, hıyarak, hakarete uğradığını izah etmiş; Zeki Coşkun ve Neyyire Ertugrul ise «Modern jurnal» terkiyle «Asri gazete» demek istediklerini ve mevzuu bahs yazıda hakareti bulunmadığını söylemişlerdir.

Yazıyı yazanın da, Şehir Tiyatrosu sanatçılarının Vasfi Rıza Zobu olduğu anlaşıldığından, onun da davaya itihali ve binaenaleyh yeni bir iddianame tanzimi icab ettiğinden dosyanın müddetumülkiçe tevdiğine ve devanın talikine karar verilmiştir.

İstanbul Defterdarlığından:

S. N.	İsmi	İşi	Adresi	Mat.	Ka.	Buh.	Za.	Fa.	Sene	Mülâhazat
1	Mustafa Kartal	Peynir ve yağcı	Boğazkesen Cad. 32	90.—	22.50	4.50	—	11.25	941	İht. Komisyonunun 25/3/941 T. 683 sayılı karar 3/9 İh.
2	Ditrih Kevork	Telörgü mali	Kumbaracı Yo. Tercüman Çık. maza 16	360. 660.	59.58	11.92	10.72	—	937	İht. Komisyonunun 28/3/941 T. 737 N. karar ve 2/49,21/48 N. İh.
3	Ahmet Çavuş Kranta	Manav	K. keş 60.1	—	—	—	—	—	941	Tem. Komisyonunun 18/6/941 T. 110 N. karar.
4	Nuri Okat	Spor levazımı	Karaköy Cad. 17	120.	3.78	1.76	—	2.19	—	27/9 N. İh. İhbar.
5	Hasip Teşner	Baskül ticaretçi	N. bey 105	108.	20.11	4.02	3.61	5.03	940	32/24 No. İh. İhbar.
6	Glarina Pardini	Sütlüne	N. Taşı Park part.	15.	2.40	—	0.24	—	940	2/17 N. İh. İhbar.
7	Yorgi An.	Un, zahire donyadis	Havyar H. 28.1	240.	37.58	7.51	—	9.39	941	28/23 N. İh. İhbar.
8	Veis Özdemir	Dilci	K. Ali Mescidi 3.7	45.	16.20	3.24	3.52	4.05	941	16/5 N. İh. İhbar.
9	Reinzi Ak.	Kumanyacı	K. keş Altıncı Vakıf H. 2.7	138.	16.35	3.27	—	—	939	İht. Komisyonunun 17/2/941 T. 370 N. karar 6/4 İhbar.
10	Hüseyin Oğ. Ali	Kahvehane	K. keş C. 12.14	891.	154.64	30.93	27.84	—	939	54/23 N. İh. İhbar.
11	Mamuk ve Berç Mukyan	Mahrukata deposu	K. keş 17	100. 740. 1440.	6.52	1.30	—	3.26	941	İht. Komisyonunun 23/7/41 T. 408 N. karar 2/47, 2/46, 2/45 N. İh. İhbar. memuru temyiz.
12	Mihal Ku.	Terzi	Mumhane Gü. mülş H. 3/11	94.	8.91	1.78	—	2.23	941	28/7 N. İh. İhbar.
13	Ahmet Suğun	Kahvehane	K. keş 12.14	891.	310.90	62.13	67.35	77.72	940	34/24 N. İh. İhbar.
14	Monak Mo.	Un Tü.	Şişli Şafak So. 3	—	—	—	—	—	937	Tem. Komisyonunun 21/7/41 T. 690 N. karar.
15	Alâeddin Berkmen	Teneke, tülumba malı	K. keş Güntüz So. 29	420.	168.	33.60	—	42.	940	33/12 N. İh. İhbar.
16	Tryandafil Yan. oğlu	Ođun depo.	P. Telâş Res. samlar 8.10	—	—	—	—	—	939	İht. Komisyonunun 18/10/40 T. 2517 N. İh. karar 5/50 sayılı İh. İhbar.
17	Yranstot	Terzi	Havyar H. 53.8/1	30.00	3.92	0.78	—	0.98	941	29/1 N. İh. İhbar.
18	Ahliya Dervil	Terzi	Mumhane 27/8	65.	1.57	0.31	—	0.39	941	28/10 N. İh. İhbar.
19	Asaf	Avukat	Eski Borsa H. 9	54. 54.	47.34	9.47	6.52	—	934	21/36 ve 21/35 N. İh. İhbar. memuru.
20	Emin Diver	Kunduracı	Halıpaşa So. 7.4/6	76.	15.47	3.09	2.32	—	940	İht. Komisyonunun 23/7/941 T. 428 N. İh. karar 5/41 sayılı İh. ve malmemuru temyiz.
21	Ali Poyras	Kahvehane	Tophane iskelesi 10	135.	9.84	1.97	2.14	2.46	940	33/32 sayılı İh.
22	Behiye	Otelci	N. bey 188	738.	1.01	0.20	—	—	939	52/42 İhbarname.
23	Vaslaki	Şapkacı	N. bey 18	—	—	—	—	—	937	19/39 N. İh. İhbar.
24	Sakire Halil	Ahçı ve Çakirođlu	K. keş 191	90.	2.29	0.45	0.41	—	939	53/49 N. İhbarname.
25	Yorgi Kos.	Kartpostalci	K. keş N. bey 166.	324.	81.	16.20	—	20.25	940	İht. Komisyonunun 26/6/941 T. 1568 N. İh. karar 5/13 N. İh. İhbar. name.
26	Salih Erbil	Kahveci	K. keş Tophane iskelesi 12	2.10	73.50	14.70	—	—	939	İht. Komisyonunun 23/10/941 T. 2593 N. İh. karar 5/47 İh. malmemuru Tem.
27	Remzi Ak.	Kumanyacı	6 nci Vakıf H.	138.	84.50	6.00	—	8.62	940	İht. Komisyonunun 18/6/941 T. 104 N. İh. karar 5/28 N. İh. İhbar. memuru Tem.
28	Jak Namer	Tabelacı	Havyar H. 2.3	—	90.	1.92	0.38	—	939	54/33 N. İhbarname.

Tophane Maliye subesi mükelleflerinden yukarıda adı işi ve ticaretgâh adresleri yazılı şahıslar terki ticaretle yeni adreslerini bildirmesi ve tebellüğe salâhiyetli bir kimse göstermemiş ve yapılan araştırmalarda bulunamamış olduklarından hızarlarında gösterilen kazanç vergilerine aid İhbarnamelemlerini kendilerine tebliğ mümkün olamamıştır.

Keyfiyet 3692 sayılı kanunun 10 ve 11 nci maddelerine tevfikân tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. (120)

Havacılık mütehasssısı diyor ki

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

İnsanlar. İşte bu mesafe mefhumu varken Japonları Okyanusta olsun, Malayya olsun kapı dışarı etmek şimdilik kolay bir iş değildir.

Bahriye nazırı «Şimada» Japon meclisindeki beyanatında diyor ki: «Şimdilik ne kadar takip etmiş olduğumuz hatı hareket havda ve denizde bütün hanelerde ani ve şiddetli bir taarruzdan ibaret olmuştur. Bu taarruzlar muvafıkla fakylete neticelenerek hakimiyet temin etmiş olduğumuzdan karaya da asker çıkararak harekâtı düşmana göz açtırmadan ve nefes almadan ilerletmektediriz.»

Japonlar başın şeklinde hareketle ilk hamlede mesafe mefhumunu da yenmiş ve en mühim Amerikan üslerini ele geçirmiş bulunuyorlar. Tayyare gemilerinde hava baskınlarını «Hava» adlarında kadar uzatmış olan Japonlar, çok metodik bir şekilde hazırlanmış oldukları muhakkaktır.

Japon hava kuvvetleri müstakil bir kumanda altında olmayıp deniz filosunun, kısmen de kara ordusunun emri altında bulunmaktadırlar. Bir neçerinde yapmış oldukları baskınla mesafe mefhumunu kendileri için ortadan kaldırmış olan Japonların bugün en mühim hedefi Singapur üssüdür. Buraya da ele geçirecek olurlarsa Okyanustaki vaziyetlerini şimdilik kuvvetli bir emniyet altına almas olacaktırlar.

Hava kuvvetlerinin operatif harekâtında formül hareket üslerini cepheye yanda olmasın. Bu ne kadar iyi temin edilirse hakimiyet de o derece artar. Okyanusta muayyen bir cephe yoktur, binlerce dağınık adalar vardır. Bunların en mühim üslerini ele geçirmek demek cephenin can noktalarını tutmak demektir. Okyanustaki adaların uzaklıkları haritada birdenbire göze çapmaz, fakat Hava adalarının Singapurdan olan mesafesi o kadar çoktur ki «Honoioida» ögile yemeği yenirken «Singapurda» sabah güneşi daha yeni doğmaktadır. Singapur Malayanın 2500, Filipin adaları Hava adalarının 9000 kilometre uzaklıkta, dir. Tokyo ile Hava adaları arası 6300 kilometre olup Hava adaları da Amerika sahillerinden 4000 kilometre mesafededir. Mesafe mefhumunu yenerek Okyanusta hakimiyet temin etmiş olan Japonlar bu suretle insiyatif de ele geçirmiş olduklarından hava ve deniz kuvvetlerinin himayesinde «Hong Kong»u işgal etmişler. «Malezya» yarımadasının muhtelif noktalarına da asker çıkarmışlardır. Bu kuvvetler hava filolarının devamlı yardımları sayesinde durmadan Singapur doğru ilerlemekte dir.

Japon akumını karşılayabilmek için mütefekillerin Singapurda kâfi bir hava kuvveti toplayabilmeleri gene mesafe mefhumu dolayısıyla çok şüphelidir. Bugünkü müstacel ihtiyacı ancak en yakın üslerden gelecek kuvvetlerle tatmin mümkündür, hava kuvveti dediğimiz zaman bu yalnız tayyareden ibaret değildir. Bunların faaliyeti için icab eden bütün ağırlıklar gözünde tutulmalıdır. General «Wavel» de birkaç gün evvelki beyanatında vaziyetin icabını kabul etmekte ve alınacak tedbirlerin de zamana tâbi olduğunu ihbar etmektedir. Hülâsa mütefekillerin hâfâde bir enerjisi ve yüksek bir talih belki bütün bu zorlukları yenebilir. Ancak bu takdirde mütefekiller hava kuvvetleri Hindistanı tehdit edecek kuvvetlere karşı bir yandan «Birmanya»da diğer yandan da Avustralyada toplanmak ve ancak ondan sonra kuvvetli bir şekilde kara ve deniz kuvvetleriyle işbirliği yaparak harekete geçmek mecburiyetindedir.

Mitat Tuncel

Son Posta Matbaası:
Neşriyat Müdürü: Cihad Baban
SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL